

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

Člani izhajajo vsak dan razen nedelje in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišтво:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.50
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge de-
žele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inzerat)** se
plačuje od četverostopne
petit vrste po 12 h. za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 32.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, dne 10. februarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Srbo-hrvatska koalicija in nova vlada na Hrvaškem.

Vest, da je srbohrvatska koalicija sklenila s Khuenom, novim ogerskim ministerskim predsednikom, nekak modus vivendi, je vzbudila v frankovsko-klerikalnih krogih na Hrvaškem nemilo razočaranje. Preponižne ponudbe frankovcev in klerikalcev na službo novi vladi so bile v Budimpešti kratkomalo zavržene in krščenemu židu dr. Franku ter njegovim črnim prijateljem na zagrebškem kaptolu ni ničesar preostalo kakor začeti brenkati na najradikalnejše strune in tožiti o izdani in prodani hrvatski domovini. Kdo bi se čudil, da je začel peti isto pesem tudi ljubljanski »Slovenec«, vesel, da se zopet enkrat prikupe gotovim dunajskim krogom s psovanjem in obrekovanjem srbo-hrvatske koalicije? Menimo, da bodo vedeli v Zagrebu te psovke in sumničenja slov. klerikalnega glasila, ki je grdilo hrvatski in srbski narod ob času veleizdajniške afere in Friedjungovega procesa, primerno oceniti. Eno je gotovo, namreč to, da se z njimi ne strinja in jih obsoja inteligentnejši del slovenskega naroda. Ako bi že ne bilo za to obsodbo stvarnih vzrokov, bi morali obsojati tako sprostaško vmeševanje klerikalnega našega dnevnika v domače politične boje najbližjega nam slovanskega naroda kot netaktno in zavrgljivo.

Slovenec napada srbohrvatsko koalicijo, ne da bi počakal, kako stališče zavzame oficijelno srbohrvatska koalicija napram novi vladi; v povod za napade mu služijo, kakor rečeno, frankovsko-furtimaška nezadovoljnost z novim položajem in pa izjave madžarskih in dunajskih listov. Tudi oni g. Supilo, katerega je še pred dobrima dvema mesecema grdil in blatil, je sedaj pri njem zopet v čisljih, ker se ne strinja z namenom srbo-hrvatske koalicije, da s Khuenovo in Tomažičevo pomočjo doseže zopet ustavne razmere na Hrvaškem in izvede volilno reformo. Ni še tako dolgo tega, kar smo v »Nar. Dnevniku« opisali vso propalost Rauchovega sistema; bila bi sveta dolžnost vsakega človeka na Hrvaškem kot takega, da napne vse sile za odstranjenjem bana, ki je sramotil Hrvaško pred celim svetom. Vrh tega pa je treba pomisliti, da je šel Rauch še pod program istih madžaronov, a so

ga želeli vkljub temu ohraniti na krmilu frankovci in furtimaši — ker jim je pod njim cvetela pšenica! Značilno je, da »Slovenec« ni imel in nima nobene grajalne besede za ta čin kakor tudi ni nikoli odločno obsodil Raucha.

Slovenski in hrvaški furtimaši očitajo srbohrvaški koaliciji, da se je zvezala z Madžarom in da je prodala hrvaške zahteve. Z madžaronsko stranko na Hrvaškem se je pač težko vezati, ker je — več ni. Nima pa srbo-hrvatska koalicija pač nobene povoda, da bi se ne poslužila vsaj prehodno pomoči posameznih pristašev nekdanje madžaronske stranke, da se na Hrvaškem dosežejo zopet ustavne razmere. Saj ustavno življenje na Hrvaškem je bilo sedaj že dve leti popolnoma izključeno; ni bilo ne proračuna, ne socialnih in gospodarskih reform. In to pri toliki socialni in gospodarski bedi v deželi! Kaj je bilo naravnost, ko da se je koalicija poslužila zadrege Khuenove in skusila s prehodnim madžaronskim, a vsaj na ustavo se opirajočim banom napraviti takim neznosnim razmeram konec? Pragmatika se je začasno odstavila z dnevnega reda; ne ženiramo se pa prav nič priznati, da je oživljenje ustavnega življenja v deželi trenutno neizmerno večje važnosti! Srbohrvatska koalicija je morala kot odgovorna večina v deželi iskati izhod; justamentiranje ne pomaga nič — in dokler ne bode na Ogorskem spremembe, bi je nikoli ne bilo tudi na Hrvaškem!

Med dr. Tomažičem in koalicijo se je po vestih iz Zagreba že dognal način nove volilne reforme. Dasiravno ta reforma ne more biti za nas, ki smo dobili splošno, tajno in enako volilno pravico, ideal, pomenja vendar zdatno razširjenje volilne pravice, ker se upeljejo direktne volitve in se številu volilcev popetori: število volilcev poskoči od 48.562 na 250 tisoč! Nedvomno je, da če bi koalicija hotela oživiti madžaronsko stranko, lahko volilci sami obsodijo njo in njeno politiko ter zavrnejo njene in eventualno od nje podpirane kandidate. Ali koalicija ima zaslonbo v narodu ter se ji torej ni bati razširjenja volilne pravice, ki bode zdatna politična pridobitev. Najsi se že sodi o koraku koalicije karkoli: dana je s to rešitvijo vsaj ena, za sedaj, žal, edina možnost, da se izvaja boj med Hrvatsko in Ogorsko na edino možnem temelju: na podlagi ustave in zakona. »Slovenec« pa, ki se ve-

doma in namenoma protivi rednim razmeram okraj Sotle, moramo le z obžalovanjem in studom zavrniti. Saj je dal znova dokaz, da hoče služiti samo tujcem in da mu je povolji anarhija pri nas in na Hrvaškem samo zaradi tega, da bi od nje imelo dobiček tujstvo in mednarodni klerikalizem.

Kulturni boj na Francoskem.

(Izviren dopis »Nar. Dnevniku«).

V Parizu, meseca februarja.

I.

Pri proračunski debati v francoskem parlamentu se je zopet obširno govorilo o boju duhovništva proti posvetni šoli. Ta boj se z enako ostrostjo nadaljuje tudi v novem letu, le da so se klerikalni upi na zmago poprej poslabšali ko zboljšali. Republikanci od levega do desnega krila so si v tem vprašanju edini in trdno odločeni, da branijo posvetno šolo ne le proti vsem napadom temveč da jo spopolnijo in razširijo v resnično nacionalno, svobodomiselnost in napredno institucijo. Povsod, koder obstoji na eni strani svobodna napredna šola, na drugi pa klerikalizem, je boj neizogiben in v tem oziru so dogodki na Francoskem pač toliko važni, da moji rojaki na Slovenskem lahko vsaj kaj slišijo o njih.

Francoski republikanci so si morali svojo demokratsko in posvetno državo ustanoviti v trdem boju proti monarhiji in klerikalizmu. Monarhija jim že zdavnej ni nič več nevarna; tem ostrejši in dolgotrajnejši pa je bil boj proti klerikalizmu. Republikanci so morali ta boj izvajati do konca, ako so hoteli rešiti svojo neodvisno državo in zaščititi, da bi Francija padla na žalostno stanje Španije. Spoznali so že zgodaj, da morejo klerikalizem končno premagati le v šoli in s pomočjo šole; to so spoznali naprednjaki po drugih deželah mnogo prepozno in so si s tem mnogokje sami zagradili pot do uspešnega dela in razvoja.

LISTEK.

Vojaško leto Pavla Poljanca.

Po pripovedovanjih in pisnih prostovoljca Pavla Poljanca priobčila Ljudmila Novakova.

(Dalje.)

Polagoma se je bližala doba velikih vaj. Marsikateri vojak se ne veselil vročih mesecev, ko je treba plezati z napolnjenim telečnikom na hrbtu po gorah, požirati na dolgih pohodih cestni prah in brodirati po močvirnatih doleh. Krepki, utrjeni hodeci pa uživajo ravno ob velikih manevrih v polni meri slasti gorskih sprehodov in se čutijo tokrat najbolj srečne in zadovoljne vojake. Pohode po Karpatih primerjamo z mirno vestjo planinskim turam po naših Alpah.

Soparnega dne se vleče dolga kolona po ozki cesti. Dve uri korakamo navzgor in navzdol, nenadoma trčimo ob nasprotnika ter se razpredemo v široke bojne vrste po planinah, skušamo odriniti sovražnika, kar se nam posreči po dveurnem boju, nato počivamo pol ure, zdaj pa zopet naprej. Vročina pritiska neizmerno na nas in srce mi bije močno.

Na južno stran se oziramo medpotoma, k vrhovom Tater, k veličastni skupini črnih gora, nad katerimi se gonijo rjavi in rumeni oblaki. Gor višje pod pripekajoče solnce ne priplava nobeden oblak, da bi nas osenčil. Bajni gozdovi rastejo po teh gorskih rebrih. Na vse strani se vijejo stranske ozke dolinice, iz katerih sliši uho žuborenje gorskih potočkov, ki jih oko ne more zaslediti. Kako radi bi se ustavili ter si omočili zasušena grla, izprali prašne ustnice in oči, toda ne utegnemo in ne smemo.

Tovariši imajo večinoma v steklenicah žgano pijačo pri sebi in si jo ponujajo vzajemno.

Med Poljaki se ji privadiš kaj lahko in se je ne braniš niti na pohodu za vročega dne, dasiravno ti pravi pamet in skušnjava, da žganje v takem slučaju ni prav nič koristno, ampak da te utruja in ti jemlje krepkost.

Priroda vabi in mi veže oči vedno nase. Zaveda me Maniecki. Njemu se zdi, da ne poznam neprijetnosti dolgega pohoda, ki mučijo njega dan za dnevom.

Prah, ki brizga in se kadi izpod težkih okovanih čevljev prednje in naše kolone, pokriva obleko in vse, sili nam v usta, v ušesa, v oči, toda kaj škoduje vse to? Dokler so noge zdrave, dokler ti ni odrlo obutalo gležnjev, tako dolgo je v redu vse.

Pred nami leži v ogromnem krogu razvrščeno gorovje. Zraven gozda čepe slikovite skupine gorskih koč v drevju, z njimi se menjavajo njivice, loke in gozdovi svetlejšje barve.

Tukaj se ustavimo. Hvala Bogu, počitka smo že potrebni. Pred menoj se je ravnokar zgrudil vojak, ki ni mogel dalje. S sodovo vodo mu zmčimo čelo, damo mu piti in kmalu je zopet zdrav.

Kako krasen svet skrivajo Karpati v sebi! Tajec si predstavlja to gorovje celo drugače, vsaj meni se je vsikdar zdelo, da so Beskidi in Tatre mrtev kraj s siromašnim, pomilovanja vrednim ljudstvom. A glej, na vseh straneh se ti odpira »widok« (pogled) v bujno gorsko naravo, da si lepše sploh ne moreš misliti. Koliko krasnih izletnih vrtov in kotov je v tej pokrajini! Vi, poljski šlahčici, ki se vozite na Nemško v pusti Berlin ali na Francosko in v umazano Italijo, da zapravljate tam svoje in svojega naroda imetje ter

se čudite tujim goram, ali veste, kaj imate doma, ali poznate krasoto svojih Karpatov? Edino v Zakopanem, v gorskem selišču med tatranskimi velikani, imajo poljski turisti svoje svetovno znano središče, toda tudi tukaj je med prijatelji poljske narave dokaj tajcev v prekrasnih vilah, zidanih v gorskem »zakopanskem« slogu.

V marsikaterem oziru se lahko kosajo Tatré z najslavnejšimi slovenskimi planinskimi kraji in jih morebiti še prekašajo. Sredi teh gora čuti človek, kako je slab, malenkosten in neznatni!

Kaj še le mi, vojaki! Po osemurnem trudu v grozni vročini vidiš končno svoj cilj in veš, da ostaneš tu nekoliko ur, vso noč. Tovariši se pomčejejo v mehko travo. V mrzlem potočku si umiješ noge in prsi in se preoblečeš — nikdar naj ti ne bo žal, da nosiš toliko perila v tornistru. Obed se nam že kuha — popoldne ob štirih. Solnce ne žge več tako močno, samo jasno se žari. Svež veterček se igra s trdimi ožganimi vojaškimi obrazi.

Polagoma potuje solnce na zahod. Sladka utrujenost pomirjuje duha in srce mi blaži zavest, da smo zopet za dan bliže prvemu oktobru . . .

V dišečem senu imam pripravljeno ležišče, toda zunaj je tako lepo! Visoko se dvigajo nad obzorjem kosci, tri zvezde Orionove skupine, na južnozahodni strani pa se ziblje krasna velika večernica Venera.

Pred četrto uro zaran bo treba vstati!

Lahko noč, jasno nebo! Zarijem se v seno in zdi se mi, da nimam nobene želje več. —

Po polnoči pa zašume gorski gozdovi, vihar jame zvižgati okoli naše strehe. Mrzel piš sega celo k nam v seno in se hoče poigrati z mojim obrazom. Zakopljem se globlje v seno k svoje mu

Kakor hitro so imeli republikanci javno moč v svojih rokah, so takoj izvedli temeljito šolsko reformo; upeljali so šolsko obveznost, brezplačen pouk in posvetnost šol. Zadnja je zahtevala izključenost verskega pouka iz javnih šol, torej radikalno ločitev cerkve in šole. Namesto veronauka se je upeljalo poučevanje državljanske morale; poučevanje veronauka se je prepustilo posameznim veroizpovedanjem in se jim je za to določilo četrtek in nedeljo. Toda veronauka se ne sme poučevati v lokalni javni šoli. Republikanci so bili prepričani o potrebi takega koraka; Jules Ferry, odgovorni povzročitelj šolske reforme, je smatral ločitev cerkve in šole za krono celega dela, ki je imelo osvoboditi državo iz oblasti teokracije in zavarovati njeno svobodo za vse bodoče čase. Republikanci so bili prepričani, da mora samo država poučevati, ista država, ki daje državljanom glasovnice v roko, da odločijo z njimi o usodi svoje domovine. Država sigurno ne more imeti naloge, da bi poučevala kako veroizpovedanje ali kakšen metafizični sistem; so je samo stvar dotičnih ver in cerkev in bi bilo gotovo nečuvno pritiskanje na svobodo vesti in prepričanja, ako bi se hotelo državljanu siliti, da bi dala poučevati obvezno svoje otroke v veroizpovedanju, od katerega nočejo ničesar slišati. Drugače je seveda z državljanskimi dolžnostmi in npravnimi zapovedmi: te so bistveno enake za vse državljane pa naj si že bodo potem katoličani, monisti, ateisti, mohamedanci ali judje. V svojih zakonskih načrtih je zahteval Jules Ferry, da ne smejo člani redov in kongregacij poučevati v šolah. To je bil glasoviti člen 7. Tako daleč pa takrat parlament ni hotel iti; on se ni hotel dotakniti ne svobode poučevanja ne redov. Ta člen je bil za to odklonjen in konečno se je zadovoljil Jules Ferry s tem, kar se je dalo doseči. Saj je bilo za začetek dovolj; izvedla se je popolnoma ločitev cerkve od države. Dvajset let pozneje so se začeli volilci izkazovati za šolsko reformo s tem hvaležne; republikanske večine v parlamentu so naraščale.

Politična kronika.

d Iz Slovanke jednote. Koresp. „Centrum“ poroča, da se snide parlamentarna komisija Slovanke jednote začetkom prihodnjega tedna na Dunaju, da zavzame svoje stališče k rekonstrukciji. Velike preosnove ministerstva ne bo, pač pa se bode izvršila takozvana „mala“: češka ministra postane najbrž dvorni svetnik dr. Paroubek (minister rojak) in sekcijski načelnik pl. Pop (poljedelski minister); portfelj ministerstva za javna dela dobi nek jugoslovanski uradnik. Ob tej priliki izstopi dr. Schreiner iz kabineta, da ga nadomesti zaradi paritete s češkim krajanskim ministerstvom tudi kak uradnik.

Drugače ostane začasno v ministerstvu vse neizpremenjeno; Wrba in Hohenburger ostaneta. Slovanska jednota bo spomnila Glombinskega na obljubo poljsk. kola, da bode izvajalo posledice, ako ne bi bila januarja 1910 izvršena temeljita preosnova ministerstva. — „Lidove noviny“ v Brnu (glasilo dr. Stranskega) pravijo, da Bienert noče nobenega premirja s Čehi, ker jim hoče dati le dva ministra, a duh in sestava sedanjega kabineta pa bi ostala ista. Častna dolžnost vsakega Čeha je zatorej, da odkloni to Bienertovo ponudbo. — Včerajšnji dunajski jutranji listi vedo marsikaj „poročati iz neke konference, ki se je vršila med slovanskimi vodji minuli torek na Dunaju. Potemtakem se je konstatiralo, da je prepir med Slovenci in Nemci v štajerskem deželnem zboru zdajno poslabšal up na zblizanje Nemcev in Slov. jednote. Na trdno delovno večino za sedaj ni misliti. Čehi se mari več z ozirom na praške dogodke pripravljajo na najostrejšo opozicijo. Na to, da bi se posamezne skupine izločile iz Slov. jednote in priklopile delovni večini, ni misliti. Posebej je baje zatrjeval posl. dr. Šusteršič, da Jugoslovani ne bodo izstopili iz Slov. jednote tudi za ceno ministerskega portfelja. — Včerajšnji „Slovenec“ dementira v poročilu iz Dunaja vse te vesti.

d Pred volitvami na Ogrskem. Grof Khuen Hedervary je podal zadnjič cesarju svojo ostavko, da bi mogel stopiti na čelo ogrske vlade grof Štefan Tisza. Cesar pa ostavke ni sprejel in tako bode vodil nove državnozbornske volitve na Ogrskem Khuen sam. Hodžov „Slov. Tyždennik“ piše v svoji zadnji številki, kake bi utegnile biti posledice novih volitev v najugodnejšem slučaju. Rumuni imajo večino v 93 okrajih, Slovaki v 52, Nemci v 17; madžarska kmečka stranka bo kandidirala v 56 okrajih. Madžarska mesta so tako zamrzela koalicijo, da ne dobi koalicija od njihovih 81 mandatov niti 10. Rumuni in Slovaki sicer ne bodo dobili vseh okrajev, v katerih imajo večino, ali morejo s svojimi glasovi odločiti, da ne bode izvoljen glavni madžarski protikandidat, temveč oni, ki bo za splošno in enako volilno pravico. Ako gredo vsi volilci z zavestjo svojih pravic na volišče, se bodo narodnosti znatno okrepile, a poraste tudi med Madžari število prijateljev splošne in enake volilne pravice. Naloga ogrskih narodnosti mora biti, da zlomijo moč madžarskih grofov in renegatov.

a Glasovi iz nemškega tabora. Ministerski predsednik Bienert še bode ta teden pričel pogajanja s strankinimi vodstvi glede delovnega programa za predvelikonočno zasedanje parlamenta, ki se prične 22. t. m. Nemški viri pravijo, da se Bienert ne bode pogajal glede preosnove ministerstva in o osebnih vprašanjih, ker stoji na stališču, da si naj cesar sam pokliče svoje zaup-

nike v kabinet. Nemci se že vesele, da z veliko preosnovo ministerstva ne bode nič, ravnotako z malo ne, ker se planinski Nemci silno upirajo jugoslov. ministru; zasedeno bode najbrž le češko krajansko ministerstvo. Nemški ministri pa bode vsi ostali na svojih mestih. Ako se to zgodi, bo med slovanskim volilstvom gotovo mnogo hude krvi, osobito na slovanskem jugu. Vprašati se bode moral, kje so sadovi „nove ere“, ki nam je baje napočila s spremembo poslovnika?

Drobne politične novice.

a Slovanska konferenca v Petrogradu. Na pripravljeno posvetovanje o slovanskem shodu, ki se vrši meseca julija v Sofiji, pridejo po poročilih ruskih listov sledeči slovanski odličnjaki: Čeha dr. Kramář in Preis, Bulgarski minister Ljudskanov in predsednik slovanskega društva Bobčev, iz Galicije vodja Starorusov Dudykivič, trije Srbi in Poljak Dmowski.

Demisija srbskega poslanika na Dunaju. Sedanji srbski poslanik na Dunaju, kateremu je pred nekoliko dnevi umrla žena, se hoče vrniti v Beligrad. Vlada ga je pa pozvala, naj še nekaj časa vstraja na svojem mestu.

Izjava novega hrvatskega bana „Fremdenblattu“. Novi hrvatski ban se je izjavil uredniku „Fremdenbl.“ sledeče: V zadevi službene pragmatike na hrvaških državnih železnicah vstrajam na hrvatskem stališču in bodem v tem smislu tudi postopal. V sedanjem trenutku pa ta stvar ni aktualna, ker moramo počakati na razvoj parlamentarnih razmer na Ogrskem — potem še le bode moogli o tej stvari posredovati v Budimpešti.

Španska vlada je podala ostavko. Vzrok temu je prepir sedanjega ministerskega predsednika Moreta z lastno stranko. Novo ministerstvo sestavi demokrat Canaleja.

Grof Aehrenthal pojde v Berlin. Pravijo, da zaradi posvetovanja z nemško diplomacijo glede zblizanja z Rusijo.

Dnevna kronika.

z Björnsonovo stanje. Iz Pariza se poroča včeraj, da se je Björnsonu naenkrat zboljšalo. Sedaj more zopet misliti in govoriti. S svojim sinom se je celo nekaj časa zabaval. Vprašanje je seveda, ali se bode to zboljšanje tudi vzdržalo.

z Kmetijski osrednji urad (Zentralstelle) za zastopstvo koristi avstrijskih poljedelcev je imel včeraj na Dunaju svoj občni zbor. Sklenilo se je, da obdrži vitez Hohenblum trgovsko politični referat in vodstvo pisarne.

z Strašne številke. Leta 1907 je vzelo na Nemškem 12.777 oseb radovoljno konec in sicer 9753 moških in 3024 ženskih. — Prebivalstvo velikega Londona je znašalo leta 1909 po uradnem štetju 7.537.000 oseb.

sosedu in zaspim ob rahlem pluskanju dežja ter sanjam. — — —

Močen dež ne jenja do dneva. Zadrži nas nekaj časa, da ne odrinemo ob štirih, temveč še le ob pol šestih zaran. Spočetka je pohod po blatu in v dežju zelo neprijeten, ko pa se ti premoči obleka in ko se ti v čevljih polje ob vsakem koraku voda, takrat ni več hudo. A vendar nas razveseli košček sinjega neba, ko se raztrgajo oblaki. Včerajšnja zaprašena trda belkasta cesta ni danes cesti podobna.

Pred nami se pojavijo na obzorju tatranski vrhovi.

Moj oddelek koraka posebe. Dobil sem nalogo, da čuvam s svojo četo levi bok kolone. — Spuščamo se po ozki stezici v globoko dolino. Fantje so veseli mehke gozdne poti, zlasti pa, da smo sami brez nadležnega nadzorstva častnikov. Čim bolj se oddaljujemo od svojega polka, tem bolj si žele vojaki duška in še zapoje polglasno:

Hej z góry, z góry
jada Mazury . . .*)

Pred nami leži samotna kočica. Na pragu stoji dekle v priprosti goralski noši, za njo pa gledata mati in ded na vesele vojake, ki pojo po tihi dolinici.

Malokdaj zabloudi v ta planinski kot tuja noga in bogve koliko let že niso videli v njej vojakov.

„Zdrava, Hanko!“ nagovori eden iz čete dekle, ki zardi in ne ve odgovora. Ali ji je res ime Hanko ali ne, to nič ne de. Mati prikima mesto Hanke smehlja:

„Le veselo fantje!“

*) Glej, z gore, z gore se peljejo Mazuri.

Kupimo si sira. Tatranski domači sir (tvarog) ne diši prijetno, toda dober je zelo. Maslo imajo tod istotako izborno!

„Pojdite fantje, masla imamo!... In ti, Hanko, lepo dete, kako se vam godi v teh gorah?“

Nekaj idiličnih besed nas je takoj seznailo in sprijaznilo s skromnimi prebivalci. Hanko ima baje brata vojaka. Gospodinja noče vzeti niti denarja za maslo in za sir, a vendar je hvaležna, ko ji pustimo nekaj desetic na mizi. Dolgo se ne smemo muditi! Hvala vam, živite zdravi in zadovoljni v gorah! Ne vidimo se menda nikdar več! —

Hanko, nedolžno dete svojih planin, gleda še dolgo za nami. Morda ji je žal veselih in prijaznih fantov, ki pravijo, da jih ne bo več k njim . . .

Dalje sledi.

40 let sueški prekop. Dne 16. nov. l. l. je minulo 40 let, kar se je slovesno otvoril sueški prekop. Nepregledne množine so prisostvovala temu svečanemu aktu. Z idejo prekopa so se že svoj čas (v 7. stoletju pred Kristom) bavili stari egiptovski kralji. V časih poznejšega arabskega gospostva je misel zaspala in zopet prišla na površje šele z odkritjem Amerike. Zavzeli so se za njo Benečani. A tudi takrat ni bilo nič. Pozneje je nemški filozof Leibnitz skušal pripraviti francoskega kralja Ludvika XIV. do tega dela; še pozneje se je bavil s to mislijo veliki Korzikanec Napoleon, — a do izvedenja načrtov ni došlo. Največ preglavice je vsem delalo mnenje, da je površina Rdečega morja 10 metrov višja nego ona Sredozemskega morja. Še le l. 1843 so se začeli evropski državniki bolj resno baviti z idejo prekopa, osobito avstrijski drž. kancelar Metternich. Na njegovo inicijativo se je leta 1847 sestala mednarodna komisija, ki je dognala, da je površina obeh morij enako visoka. Najvažnejšo

vlogo v tej komisiji je igral ženijski avstrijski inženir Negrelli, ki je šel sam na lice mesta, vse dobro proučil in po resnem premisleku sestavil načrt za prekop ter ga predložil francoski vladi. Sestavil se je konzorcij, ki je vzel akcijo v roke ter zvršil pod Negrellijevim vodstvom, ki ga je egiptovski kediv Said-paša imenoval generalnim inšpektorjem prekopnih del, vsa predela. Negrellija pa je na veliko nesrečo že leta 1859 pograbila smrt in delo bi bilo zastalo, da ga ni vzel v roke enako ženijski francoski inženir Lesseps. Njegovi diplomatski spretnosti in energiji se je posrečilo, da je v hipu pridobil za stvar francoske financije, in osnovala se je delniška družba z glavnico 200 milijonov frankov, ki se je pozneje morala potrojiti, ker je vse delo stalo nad 500 milijonov frankov. Delo je potem vkjub intrigam — osobito od strani Anglije — lepo napredovalo. Bilo je seveda združeno z ogromni stroški, saj je delalo nad 25.000, včasih do 40.000 delavcev. Dne 18. nov. 1862 je bil prvi del prekopa dodelan, Sredozemsko morje se je tega dne ob velikih svečanostih zlilo v Timsahjezero. Slovesna otvoritev celotnega prekopa pa je bila, kakor že omenjeno, 16. nov. 1869. — Ljudske slavnosti ob tej priliki so bile velikanske, saj je sam kediv dal zanje okrog 20 milijonov frankov. Ob gromenju topov je zaplulo 68 ladij iz Port-Saida v prekop. Bilo je izvršeno velikansko delo kozmopolitske vrednosti. Dva dela sveta sta se morala razdeliti, da se je spojilo z bližnico vseh pet delov. — Lessepsu, po kojega silni energiji se je delo zvršilo, so ob vходу v prekop v Port Saidu postavili veličastni spomenik, najlepši njegov spomenik pa je prekop sam. Dolg je 160 km, širok na dnu 38½, na površini pa 70 do 100 metrov. Globok je 9—10 metrov. Pelje skozi 4 jezera. Prekop je velikansko prometno sredstvo za ladje vseh držav. L. 1908 se je peljalo skozi prekop 3795 ladij s težo 19.110.831 ton. Podjetje je danes popolnoma v angleških rokah, ker imajo skoro vse akcije Angleži. Egiptovska vlada dobiva na leto 73 milijonov frankov in še 30% čistega dobička.

z Zažgati se je dalo na Nemškem do 1. 1909 krog 23.000 ljudi. Leta 1909 so nadalje upepelili v 19 krematorijih 4779 trupel, 729 več, kakor leta 1908. Od upepeljencev je bilo 3727 protestantov, 401 katoličan, 38 starokatoličanov, 220 izraelitov, 65 svobodomislicev in 68 disidentov; 11 je bilo drugih pripadnikov (buddhistov i. t. d.) in o 349 se sploh nič ni javilo.

Štajerske novice.

a Štajerski nemški nacionalci si sedaj znašajo svojo jezo vsled težkega poraza v dež. zboru nad nemškimi klerikalci in Slovinci. „Zveza nemških nacionalcev“ nam pripisuje ošabnost, vladnoželjnost, požrešnost itd. Tako je parlamentarno občevanje višje izobraženih Nemcev!

a Nemški krščanski socialci in preosnova ministerstva. Graški „Volksblatt“ pravi, da ne gre to tako naprej, da bi imeli nemški nacionalci kar po 4 in 5 ministrov, dasi jih je komaj 80 in še povrh tega pri vsakem važnejšem glasovanju zbeže. To se mora temeljito spremeniti: Kdor več da mora več dobiti. Pripravljajo se torej za nemške nacionalce slabi časi.

a Nedeljski shodi. Ker se je shod v Brezicah vsled raznih ovir za to nedeljo opustil, se vrši samo shod v Župelevcu ob 3. uri pop. v prostorih Miška Janežiča.

Ciril-Metodova družba je nekaj dni sem zopet tarča strastnim napadom »Slovenca«. Pripomnimo, da se ni dalo klerikalcem niti najmanjšega povoda za take napade; zviili so torej prepri naravnost s trte. Vse slovensko časopisje najodločnejše obsoja in zavrača te perfidne in narodni stvari samo škodljive napade, kateri niti v vrstah klerikalcev samih kolikor jih le še količkaj narodno čuti, ne najdejo nobenega prijaznega odmeva. Ne bomo se prav nič razburjali radi take pisave »Slovenčeve«, ampak bomo mirno konstatirali, da hočejo klerikalci oškodovati edino našo narodno obrambno organizacijo. Drugod so enaka društva vsem strankam svete in nedotakljive stvari: pogledimo samo na Češko! Pri nas pa je vedela vlada in pa kranjska hranilnica podkupiti mal izvržek slov. naroda, da izrablja politično kratkovidnost in nevednost svojih pristašev za hujškanje proti Ciril-Metodovi družbi. Nikoli se še ni jasnejše in lepše pokazala mednarodnost in neslovensko mišljenje klerikalizma, ko pri teh napadih. Ako bi klerikalcem ne bilo samo do oškodovanja družbe in slov. naroda — čemu bi drugače družbo napadali? Saj imajo svoj »obrambni sklad« in lahko delajo za njega, če so še ljudje po Slovenskem tako neumni, da se dajo slepariti za klerikalni volilni sklad. Na Kranjskem so klerikalci mirno črtali dež. podporo Ciril-Metodovi družbi — sedaj pa še hujšajo proti njej! Nemški in vladni denar zveni — in za denar proda klerikalec sebe in svojo dušo, če sploh veruje, da jo ima. Somišljeniki, Slovinci, učite se iz tega primera, kako nevaren je narodu našemu klerikalizem!

a „Vahtarica“ o odgodenju. „Vahtarica“ pravi, da je dosegla slovenska politika z odgodenjem deželnega zbora velik uspeh. Nemška večina ni mogla obstrukcije premagati in je s tem prenehala biti večina. List očita nemški večini, da nima potrebne enotnosti, vodstva in pa „nemštva“. Zlasti psuje veleposestnike, da niso dovolj radikalni. Kar se pa tiče gospodarskih posledic obstrukcije, ne bodo za Spodnji Štajer tako težke, kakor jih slikajo Nemci: podpor se nam da skrajno malo, tudi brezobrestnih posojil slovenskim kmetom ni ravno veliko; kar se tiče regulacij rek in potokov pa se razun Meže ni ničesar novega sklenilo, stare gradnje pa se itak morajo nadaljevati. Gre se nam Slovencem sedaj za važen, načelen boj in je vsakomur gotovo jasno, da moramo v njem vstrajati.

a Vrazova slavnost se vrši meseca avgusta na njegovem domu v Cerovcu. Pripravljalni odbor, ki je imel dne 31. januarja neko sejo je sklenil, da se izključi od slavnosti vsaka politika, vodita pa začasno priprave klerik. župan Vraz in znani miklavževski kaplan Štuhec.

a Silka celjskega nemštva. Pred kratkim se je vršila v Celju neka plesna prireditev in „vahtarica“ je priobčila poročilo, v katerem navaja one osebe, ki si pridobile posebnih zaslug za veselico. Čitamo tam imena: Jabornegg, Kočevar, Ferentschagg, Jarosch, Tekautz, Zelinschegg, Zweng, Kotschnigg, Schuschnigg, Nehwatal, Koschar, Pohar in dr. Razumljivo, da so celjski Nemci tako jezni na Aistricha, ker je hotel celjsko nemštvo malo „očistiti“. Čudno se nam zdi, da se ljudje sami ne sramujejo svojega renegatstva!

a Včerajšnji jutranji vlaki so imeli precejšnje zamude, ker je pri Zidanem mostu plaz

zemlje zasipal tir. — Vsled novega snega je bila včeraj telefonična zveza z Ljubljano pretrgana; v Celju še danes nimajo mnogi abonenti telefona, ker so žice potrgane. — Potoki pri Celju so včeraj precej narasli, a danes je voda že padla.

a Za Narodni sklad je nabral na pustno nedeljo pri Naprudniku v Grižah na domači veselici mladenič Št. Gorišek K 3. — Iskrena hvala!

a Podučni tečaj za odbornike obrtnih zadrug priredi štajerski obrtnopospesovalni urad od 14. do 19. t. m. v ptajskem rotovžu. Predavalo se bode nemški in se bode tečaj vršil zvečer — samo da se oteži udeležba funkcionarjem slov. obrtnih zadrug iz okolice. Štajerska dežela nima za slovensko obrtništvo nobenih ozirov in nobenega vinarja!

a Šifko ne Živko. K notici v št. 29. o nestrpnosti lenarškega nemškutarja Živka pripomnimo še, da se je osmelil Živko tako daleč, da je tožil po dr. Mravlaku kaplana Petra Pavliča radi žaljenja časti, ker ni klical njegove hčerke „Šifko“ ampak „Živko“. Če človek nebi videl tega na lastne oči in nebi slišal na lastna ušesa bi mislil, da je vse to predpustna šala. Tnkaj pa je to res gola istina. In kako sta bila dr. Mravlak ter z njim Živko začudena, ko je sodnik kaplana oprostil! Zdej upata na pravico mariborske sodnije in sta se tudi v tem slučaju pritožila.

a Iz Šmarja pri Jelšah. Čitalniški predpustni kostumni venček, ki se je vršil 5. t. m., je bil jako dobro obiskan; videli smo goste iz Rog. Slatine, Kostrivnice, Gradca, Celja, Sentjurja, Grobelnega, Št. Vida in drugih krajev, kakor tudi lepo število domačinov. Pa je bila ta veselica tudi lepa prireditev, za katero sta si stekli največ zaslug cenj. gospe dr. Rakež-eva in Ferlinč-eva, ki sta vsako hišo obiskali in za udeležbo agitirali. Najboljši užitek so nam priredile cenj. gospe in gospodične z nastopom in proizvajanjem lepih plesov v okusno zbranih kostumih. Pri buffetu so ponujale Šmarčanke različne tolažbe za želodec. Veseli pari so se sukali do drugega dne, saj se je večina gostov še le z jutranjim vlakom odpeljala. Med veselico so prodajale brhke gospodične za boljše zabavo različne smešne igrače, seveda ne po najnižji ceni. Da pa je bila dvorana tako okusno olepšana, pripomogel je največ gospod dr. Mulej z gospo soprogo in gospo dr. Rakež-eva. — V kratkem se bode igrala na našem odru burka „Moč uniforme“, na kar se slavno občinstvo že sedaj opozarja.

a Popravek. Na oznanilih predstave „Divji lovec“, ki se uprizori s sodelovanjem mariborskih učiteljskih pripravnikov v Ptuj, dne 13. t. m., se je javilo pomotoma, da pripade čisti dobiček predstave društvu „Učiteljskih pripravnikov v Mariboru“. To se popravlja v toliko, da se uprizori igra v korist „Dijaške kuhinje v Mariboru“.

a Od Sv. Jakoba v Slov. gor. Dne 7. t. m. se je poročila tukaj gđ. Amalija Sirk, velepos. hči z g. Josipom Lešnik-om, obč. predstojnikom, gostilničarjem in posestnikom v Radahovi pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Častitamo! Pri tej priliki se je nabralo za Ciril-Metodovo družbo 30 K in za „Dijaško kuhinjo“ v Mariboru 26 K.

a Tatvina. Andreju Škvarcu v Zidanem mostu je nekdo ukradel hranilno knjižico z več sto kronami vloge. O tatu ni duha ne sluha.

a Umrla sta oskrbniku Jesihu v Pogledu pri Konjicah začetkom tega meseca zapored dve hčerki: petletna Ida in devetletna Angela.

Druge slovenske dežele.

a Podružnica „Društva jugoslovanskih železniških uradnikov“ v Ljubljani. Ustanovni občni zbor ljubljanske podružnice „D. j. ž. u.“ se vrši v nedeljo dne 13. febr. ob pol 5. uri popoldne v hotelu „Ilirija“ v Ljubljani, Kolodvorske ulice s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika „D. j. ž. u.“; 2. podružnična pravila; 3. volitev odbora; 4. slučajnosti. Tovariši, udeležite se polnoštevilno ustanovnega občnega zbora naše prve podružnice! — Zvečer ob 8. uri se pa vrši v „Narodnem domu“ družabni večer, na katerega najljubneje vabimo tovariše, njih rodbine in znance ter prijatelje naše. — Osrednji odbor „D. j. ž. u.“

V Kamniku se je poročil zemljemerec Stanko Adler z gđ. Josipino Pollakovo iz znane narodne rodbine.

v Ljubljanske kreditne banke čisti dobiček za 1. 1909 znaša 299.046 K 70 vin. (za 57.543 K 58 vin. več ko lani. Dividenda je predlagana na 6 1/2 %.

v Nakup. Odvetnik dr. Karl Triller v Ljubljani je kupil vilo „Madelaine“ za 76.000 kron, Avstrijsko kreditno društvo pa Bučarjevo hišo za 120.000 K.

v V pokoj je stopil g. Rudolf Zarli, ravnatelj pomožnih uradov pri dež. vladi v Ljubljani, in dobil tem povodom naslov cesarskega svetnika.

v Umazana afera škofa Jegliča? „Slov. N.“ poroča da je pri nedavno umrlem prelatu Rozmanu v Ljubljani služila njegova nečakinja Franciška Rozman, ki je imela precej prihranjenega denarja, hranilne knjižice je imel shranjene stric prelat. Istotako njeno zavarovalno polico. Ko je Franciška po smrti strica hotela imeti svoje hranilne knjižice in polico, jih ni bilo nikjer. Vsled tega se ji je zmešala pamet. Od sodnije postavljeni ji skrbnik je stvar preiskaval in prišel tako daleč, da je vložil tožbo proti — škofu Bonaventuri. Dognalo se je, da zavarovalno polico hrani — on — tu kjer je polica, bodo tudi hranilne knjižice. Pričakujemo, da pojasni „Slovenec“ to zanimivo afero. Težko je verjetno, da bi škof šel tako daleč — med sleparje.

v Novo korno poveljstvo se namerava baje ustanoviti v Celovcu za Koroško in Primorsko. Če je to res, je to zopet uspeh nemške politike, ki želi imeti to poveljstvo v Celovcu, dočim bi bilo vendarle naravno, da se ustanovi korno poveljstvo za Kranjsko in Primorsko v Ljubljani in bi Koroška ostala pri Gradcu.

v Umoril je po maškaradi včeraj zjutraj neki 19 letni fant svojega tovariša Janeza Mihevc, ki je z njim delal na parni žagi v Rakeku. Mrtveca so našli na cesti proti Cerknici vsega v krvi. Bil je večkrat zaboden in zabodljiv v srce mu je storil konec.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Kreta bo prodana.

a Rim, 10. febr. Iz Carigrada poročajo, da so stavile krečanske obrambno velesile Turčiji predlog, naj proda Kreta Grški po primerni ceni. Turčija se še ni odločila, pa najbrže sprejme ta predlog

Albanska zarota.

a Berlin, 10. febr. Iz Soluna poročajo, da je došla policija ob priliki nekih hišnih preiskav obširni zaroti albanskih reakcionarcev na sled. Več albanskih učiteljev in uradnikov je že zaprtih. Zaroti se pripisuje velika važnost. O podrobnostih molče turške oblasti, ker čakajo nadaljnih navodil iz Carigrada.

Zbližanje med Rusijo in Avstrijo.

a London, 10. febr. „Times“ poročajo, da se bode zbližanje med Rusijo in Avstrijo javnosti naznanilo potom izjav, ki jih podate obe vladi. Zbližanje se bode izvršilo na podlagi sledečih načel: 1.) Ohranitev statusa quo na Balkanu. 2.) Podpora sedanje turške vlade. 3.) Prost razvoj balkanskih držav.

a Petrograd, 10. febr. „Novoje Vremja“ pravi na uvodnem mestu, da bi bilo zbližanje med Rusijo in Avstrijo gotovo zelo hvalevredno. Vendar pa naj Avstrija pokaže svojo dobro voljo ne samo s prijaznimi besedami temveč tudi s prijateljskimi dejanji. Francija in Nemčija bodeta to zbližanje gotovo le pozdravili; pred napadi japonskih prenapetnežev pa čuva Rusijo angleško-japonska zveza.

Hieronimi dr. poslanec.

v Iglava, 10. febr. Novi ogerski trgovski minister Hieronimi je bil kot edini kandidat izvoljen za državnega poslanca.

Nemški poslanik umrl.

v Madrid, 10. febr. Umrl je tu nemški poslanik Tattenbach.

Nova povodenj v Parizu.

v Pariz, 10. febr. Vojaki so zgradili pri nacionalnem mostu 90 cm visoki jez. Dve hiši, ki sta se grozili podrėti, so morali sprazniti. Sena je zopet narastla za 1 m, tako da je sedaj vode 58 m nad navadnim stanjem. V Passyju in Autenilu je nekaj ulic pod vodo. Ker pa dotoki Sene ne narščajo, ne bo menda prevelike nevarnosti.

Obrambni vestnik.

v Družbi sv. Cirila in Metoda je prijavljena najnovejša brambovka mala Stanka Tratnikovk, voditeljica mozirske narodne mladine. Ta naša mala Stanka je sklenila skupno s svojim bratcem Cirilkom in drugimi otroki nabirati pri vsakem narodnjaku, prirejati male veselice, tombole, srečolove itd. in to tako dolgo, da bo imela K 200, kar upa doseči v par letih. Mozirska mladina postane torej družbena pokroviteljica, a pokroviteljstvo bo zastopala naša mala Stanka. Živio, marljiva Stanka in Cirilek in vsi okolu teh mladih rodoljubov zbrani malčki!

v Družba sv. Cirila in Metoda razpolaga v postnem času s posebno zanimivimi razglednicami „babožaganje“. Post nam je bil otrokom silno zoprni, apetit smo imeli, mati so nas pa postili. Poteha v teh težavah so nam bile preste. In ko se je bližala sredopustna sredi, pripovedovali so nam, da ta dan žagajo „babo“ na gotovem kraju opoldne, iz te „babe“ pa padajo preste, katerih si more otrok, ki je takrat na mestu pričujoč in še teš, nabirati poljubno število. In o teh prestah se nam je sanjalo in ta narodna pravljica je v podobljena na družbinih postnih razglednicah. Sicer ni te vrste razglednic mnogo v zalogi, želimo pa, da jih družba prav kmalu razpeča in da na ta način tudi od postnih prest ima nekaj dobička.

v Odgovor Roseggerju. Za obrambni sklad družbi sv. Cirila in Metoda so se nadalje prijavili: 545. Ožji klub čitalničarjev v Dol. Vrtojbi (plačali 50 K); 546. Ormoški narodnjaki kot venec + dr. Ivanu Omulecu (plačali 202'01 K); 547. Županstvo Sl. Bistrice (plačalo 200 K); 548. 549. 550. Posojilnica v Mariboru (plačala 600 K); 551. Omizje hotela Grad v Črnomlju (plačali 200 K); 552. Dr. Karl Vrečar (plačal 200 K); 553. Edvard Kristan Ljubljana (plačal 10 K); 554. Fran Lahounig lesni trgovec in posestnik v Prevaljah; 555. Henrik vit. Preschern (plačal 200); 556. Tratnikova Stanka, Mozirje; 557. K. Bišaneec dvorni svetnik, Gradec (plačal 200 K).

Po svetu.

d Smrtno obsodbo radi dveh umorov je izreklo po petčevni obravnavi porotno sodišče v Romontu nad mesarjem Julesom Maillardom. Porotniki so ga spoznali krivim, da je leta 1903 zastupil z mišnico svojo prvo ženo, leta 1909 pa že drugo. Mlada dekla, ki je bila obdolžena, da mu je pri zločinu pomagala, je oproščena.

d Nova povenjen v Parizu? Ker voda v gorjenjem teku Seine zopet precej narašča in ker je v Parizu predprošle noči voda narasla za 14 cm, mislijo splošno, da bo v kratkem času gladina za pol metra višja.

d Sibirski mraz v Newyorku. Dne 7. februarja je bil v Novem Yorku najbolj mrzel dan, kakor ga že ni bilo dolgo vrsto let. Celo v novojorški City je kazal toplomer — 20° Celzija. Kljub temu, da je solnce svetilo, je živo srebro zlezlo proti poldnevu samo za 8 stopinj. Močen zapadni veter je mraz še povečal. Šoferji in kočijaži so se branili voziti. Ceste so bile večinoma prazne. V severnem delu države Novi York je živo srebro padlo celo na — 30 stopinj.

v Umor v banki. V kontorju borznega mešetarja Chemala v Bruslju se je zadnje dni večkrat oglasil dobro oblečen mož, ki je rusko govoril in poizvedoval v borznih poslih. Ko Chemal predvečer ni bil v kontorju navzoč, je prišel tujec zopet in vprašal uslužbenca Molla zopet nekaj, nakar je še zahteval naslovno knjigo. Ko jo je Moll iskal, je pa tujec izprožil samokres in Molla smrtno ranil, vsled česar je ta imel le še toliko moči, da je pri padcu razbil okno, da bi opozoril zunaj hodeče ljudi na banko. Ljudje so res tudi takoj prišli, a zločincem se je posrečilo uiti. Odprti predal, v katerem je bilo 75.000 frankov, je ostal nedotaknjen. Zločin je tembolj drzen, ker se je izvršil pri belem dnevu.

v Papež pred sodiščem? Sodišče v San Ciano na Italjanskem je pozvalo papeža, naj se pride zagovarjati radi protipostavnega prejema dedščine kanonika Adame, ki je zapustil več milijonov lir.

z Usodepolna zamena. Dva delavca sta v Devi na Erdeljskem zamenjala zvečer, ko sta si hotela pripraviti večerjo, konzervno škatljo z dinamitovo na kar je ta eksplodirala in oba ubila.

z Smrti se je napil za 11 krajcarjev v Gárdonyju pri Stolnem Belemgradu kmetski fant Julij Szakál. Stavil je 11 krajcarjev, da izpije liter vina na eden dušek. Stavo je sicer dobil, ali čez par minut je revež umrl, ker ga je zadela srčna kap.

z Boj za šolo na Francoskem. Župnik Tixier v Ambertu je bil obsojen na 200 frankov globe, ker je povedal s prižnice, da ne bo pustil k birmi onih otrok, ki rabijo kako šolsko knjigo, ki so jo škofje prepovedali.

u Pisca anonimnih pisem nesramne vsebine, ki so jih dobivale zadnje dni razne znane osebe v Berolinu, so odkrili v osebi neke dame iz najbolj uglednih berlinskih krogov. Prismojeno babo so že zaprli.

z Divja svinja je požrla v nekem gozdu pri Brašnu na Erdeljskem petletnega Jožefa Hilo, ki si je bil zašel. Ostalo je samo nekaj kosti.

z 120 čeških društev je na Nemškem, kakor poroča neki praški staročeški list. Od teh je 62 bolj socialnodemokratskih, dočim jih je 58 strogo češkonarodnih.

z Razširjenje poljskega življa na nemškem zahodu odseva izlasi iz dejstva, da je bilo tri nedelje, dne 16. in 23. januarja in 6. februarja t. l. skupno 107 shodov na 75 krajih industrijalnega okraja.

d O denarju, ki gre v Rim piše neki bavarski katoličan: Koncem prošlega leta je narasel „Ingolstädter Messbund“ na 700.000 članov in lansko leto samo se je pridružil 22.080 članov. Sedež društva je fančiškanski samostan v Ingolstadt na Bavarskem in glavna naloga članov je, da plača vsak na leto eno mašo. Prej je stala maša eno marko, sedaj pa, ko se je vse podražilo, so se podražila tudi živila za dušo in tako velja danes ena maša sama 1'30 M. Boljši ljudje pa plačajo kar dve marki. Iz tega razvidimo, da to društvo nabere na leto nad 1 milijon samo za maše. Ker pa sme vsak duhovnik na dan čitati samo eno mašo, bi moralo društvo imeti celo leto zaposlenih 2000 duhovnikov, ki bi čitali celo leto 700.000 maš. Največ članov pošilja prispevke frančiškanom v Ingolstadt. Tam pa so samo štirje patri, ki niti za Ingolstadt ne zadostujejo. Zato gre ves denar v Rim, ki ga potem deli revnim italijanskim samostanom, da berejo maše.

Tržne cene.

9. februarja.

Dunaj: Trdna poročila iz Amerike so paralizirala medla iz Budimpešte. Tendence se je držala, cene nespremenjene, kupčija mirnje.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 152 do 153 v. mlade težke 158 do 160 vin., mlade, srednje 158 do 160 v. mlade, lahke 160—164 vin. Zaloga 22.634 komadov. Prignano 127 komadov, odgnano 163. Ostalo torej 22.598 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 14'06 pšenica za maj K 13'77, pšenica za oktober K 11'78, rž za april 9'52, rž za oktober K 8'78, oves za april 7'47, oves za oktober K —, koruza za maj 6'62, ogrščica za avgust 13'95. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. — Tendence trdnjše, promet 3000 stotov, pšenica v efektivu 5 v višje, ostalo trdno. Termin so bili z ozirom na višja poročila iz Amerike trdnjše, a so vsled mirno-idočih kupčij padli, pozneje so si zopet odpomogli. Vreme deževno.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 36³/₄ do K 37³/₈, za kasneje K 36⁷/₈ do K 37¹/₂. Tendence: trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 29'80, nova kampanja kron 25'40. — Tendence mirna. Vreme: sneži.

Budimpešta: mast svinjska K 182 — namizna slanina 160' —.

I. izkaz daril prostovoljni požarni brambi Ivanjkovci. Darovali so gg.: Joško Rajh, Mota K 5., Tomo Pušenjak, Cven K 1., I. Nemec st., Ljutomer K 1., Kosi Ivan, Cerovec K 1., I. C. Mayer, Ljubljana K 10., Brati Wolfbauer, Pernegg K 5., Adolf Rechnitzer, Ptuj K 5., David Luzratto, Trst K 2., Grauer & Csakathurner, Čakovec K 10., Kornhauser & Herzka's nasl., Dunaj K 2., L. Franz in sinovi, Maribor K 10., Sig. Goldberger, Jägerndorf K 5., H. Heller, Pilzno K 5., E. Kronauer, Maribor K 5., Poročnik Rajh, Ljubljana K 1., Alois Martinz, Maribor K 10., Hugo Volckmar, Maribor K 5., Reška pražarna kave, Reka K 5., dr. Oroslov Kristan, Ormož K 7., Fr. Minisdorfer, Ormož K 10., E. Mauthner, Budapest K 4., J. Schicht, Ustje ob Labi K 5., R. Oesterreicher, Dunaj K 5., A. Löschnigg, Gradec K 20., Franjo Stajnik mlj., Ljutomer K 5., J. Schamesberger, Maribor K 5., Janko Grivec, Ormož K 5., J. Wentzl, Maribor K 5., major Lovro Janžek, Brebrovnik K 10., M. Rosner in drug, Ljubljana K 5., Peter Majdič, Celje K 10., Jakob Preindl, Velika nedelja K 1., A. Rozina, Ormož K 1., J. Jerše, Ormož K 3., dr. Žižek, Ormož K 5., Viktorija Hönigman, Ljutomer K 10., R. Tollazi, Ormož K 10., Klotá Bouvier, Radgona K 20., A. Perko, Ormož K 10., Vzajemna zavarovalnica proti požaru v Gradcu K 100., Rudolf pl. Zergolleru, Maribor K 10., Rudolf Potrz, Ormož K 10., slavni okrajni zastop K 50., Alois Martinz K 10., dr. I. Omulec K 20., Ant. Puklavec, Gradec K 10., akcijska družba, Greinitz K 30., občina Mihalovci K 40., Neimenovan, Ljubljana K 50., slavna Kolinska tovarna kavinih surogatov, Ljubljana K 66.04, J. Lašič, Ormož K 1., J. Kolarič, Ormož K 5., V. Ivankovci: Anka Petovar K 5., Ludmila Petovar K 5., Marica Lončar K 2., Brati Perutz, Praga K 10., Jože Kolarič, Cven K 2., Subak in sinovi, Brno K 5., Aug. Kreutz, Ormož K 2.; Žerovinci: J. Zmarek K 1., Matija Pihlar K 2., Juri Kosi K 1., Andrej Novak K 1., Franc Zemljič K 1., Alojzija Slavinec K —.60, Fr. Zalar K —.40, Tomaž Rozmanič K 1., Aleksander Hedžet K 1., župnik F. Bratušek, Svetinje K 1.; v Velicanah: Vido Habjančič K 1., Franc Kaučič K —.40, Matjaš Zadravec K 1.; Ivankovci: Marija Petovar K 10., Ivan Žitnik K 2., Jožef Simonič K 1., Franc Munda K —.20, Mihal Kaučič K 1., Matija Kaučič K —.40, Anton Jerebič K 1.; Marija Rantaša, Bole-

nečice K 1.; Mihalovci: Ivan Škorjanec K —.80, Stefan Toušek K 1., Franc Zidarič K —.40, Franc Plečko K —.20, Terezija Rajh K —.30; Cerovec: Mihal Marin K —.20, Aloiz Pihlar K 1., Franc Vrac K 1., Janez Peršak K 1., Franc Kumer K —.80, Jakob Robinšak K —.60, Franc Kosi K —.20; Runeč: Martin Rajh K —.20, Mihal Školiber K 1., Matija Kociper K 1., Martin Lašič K —.20, Ivan Kociper K 1., Alois Kosi K 1.20, Alojz Rek K —.40, Alois Novak K 1., Mihal Novak K —.40, Jakob Janšovec K —.20, Fr. Pryol K 1., Martin Cimerman K —.20, Ferd. Zmarzek K —.50, Ferdinand Stuhec K —.20, Ivan Toušek K —.50, Marko Mavrič K 1., Marija Lašič K —.60, Franc Petek K —.80, Matija Lašič K —.40, Ant. Markrab K —.40, Andrej Petek K —.40, Anton Bozjak K —.20; Brebrovnik: Tomaž Viher K —.20, Martin Rakuša K —.20; Franc Smodiš, Radomerje K 1.; Ormož: Ciril Geršak K 2., Alois Blagovič K 5., Davorin Senior K 2., dr. Gvidon Serneč K 5., Rudolf Starkel K 5., Ivan Zemljič K 5., Ludovik Zepič K 2., stražmoštri Rojs K 1., Grobovšek K 1., Cizar K 5., Juljana Kalchbrenner K 5., Matija Polak K 5.; Franz Bauman, Hardek K 2., zavarovalna družba Fonciere K 40., Maks Glaser, Dunaj K 5.; Lahonci: Franc Brumen K 2., A. Meško K 2., Jak. Žmavec K 1.; Sv. Tomaž pri Ormožu: Fr. Tutolič K 1., M. Podgorolec K 1., F. Poplatnek K 1., Simon Berjak K —.50, Marija Lebar K 1., Janko Škrlec K 1., K. Skuhala K 1.; dr. J. Mauczka, Ptuj K 1., Alois Ficho, Desnjak K 1., J. Gangl, Dunaj K 1., I. Veselič, Velika nedelja K 10.; Središče: Ivan Kočevar K 10., Jakob Zadravec K 10., Brati Mittler, Dunaj K 4., občina Mihalovci ustanovo g. Leopolda Pettovar K 136.23, St. Simonič, Ivankovci K 5., Alojz Rajh, Stanovno K 1.

JAKOB MARČIČ

poste restante Pragersko se priporoča slavnemu občinstvu za solidno in ceno popravo in uglašenje glasovirjev. Priznana najboljša spričevala. 93 5-1

Katera slovenska rodbina na deželi blizu železnice bi sprejela pod ugodnimi pogoji 1 1/2 letnega

otroka

v oskrbo.

Ponudbe do 20. februarja t. l. pod E 1 1/2 na upravnistvo „Narodnega Dnevnika“. 92 3-1

500 hl najboljšega haložkega vina

iz l. 1909 že 2 krat pretočenega, prodaja po K 30' — 34' — loko žel. postaja Posojilnica Sv. Barbara v Haložah. 99 5-1

Trgovskega pomočnika

sprejme takoj tvrdka 97 3-2

And. Elsbacher v Laškem trgu

Naproday

je dobro idoča gostilna na zelo prometnem kraju, ne daleč iz mesta. Pogoji prav ugodni. Kje, pove upravnistvo tega lista. 35 4-4

Sukna

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Vzorci franko. 96